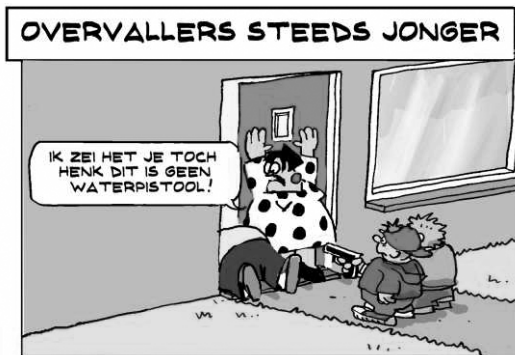

cartoon

bron: Noordhollands Dagblad van 4 april 2017

- 1p 17 De cartoon is gemaakt naar aanleiding van een overval die echt heeft plaatsgevonden. De overval werd gepleegd door twee bewapende jongens van 10 jaar oud. Welke bewering over de twee jongens is juist?
- A Bureau HALT gaat deze twee jongens na hun veroordeling begeleiden.
 - B De jongens worden strafrechtelijk vervolgd en komen bij Bureau Jeugdzorg.
 - C De kinderrechter kan de jongens in een tuchtschool plaatsen.
 - D Het strafrecht is niet op de jongens van toepassing.

tabel 1

Halt-straffen aantal 2016	aantal meldingen	per 1000 jongeren	ten opzicht van vorig jaar in procenten
Den Helder	130	35,4	62,5
Schagen	14	3,9	-66,7
Beverwijk	73	10,2	-21,5
Heemskerk	31	10,7	-8,8
Enkhuizen	24	19,6	14,3
Hoorn	78	14,2	-33,3
Purmerend	133	22,5	17,7
Zaanstad	176	16	18,1
Haarlem	172	17,7	-14,4
Haarlemmermeer	274	22,9	140,4
Velsen	113	21,2	32,9
Leiden	129	19,3	11,2
Alphen aan de Rijn	122	14,6	-10,9
Katwijk	111	21,7	-57,3
Kaag en Braasem	69	33,9	200
Hilversum	44	7,1	-25,4
Huizen	32	10,2	77,8
Baarn	15	8,6	-31,8

bron: Noordhollands Dagblad van 14 april 2017

2p 18 In de tweede kolom van tabel 1 staan de aantallen Halt-straffen die in een aantal gemeenten in 2016 zijn gemeld.

Hieronder volgen vier uitspraken naar aanleiding van tabel 1.

- 1 In Den Helder is de toename van Halt-straffen het grootst.
- 2 In Schagen is de afname van het aantal Halt-straffen het grootst.
- 3 In Haarlem zijn de meeste Halt-straffen gegeven.
- 4 In Baarn wonen de minste jongeren die een Halt-straf hebben gekregen.

Geef bij elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

tekst 14

Politicus veroordeeld

Een politicus heeft in hoger beroep een voorwaardelijke gevangenisstraf van twaalf maanden opgelegd gekregen. Hij krijgt een proeftijd van twee jaar.

Het hof acht bewezen dat de ex-wethouder heeft gesjoemeld tijdens zijn wethouderschap. Hij is veroordeeld wegens corruptie, stembusfraude, lekken van vertrouwelijke informatie en witwassen.

naar: www.nos.nl van 20 december 2017

- 1p 19 Welk begrip is het meest van toepassing op tekst 14?
- A georganiseerde misdaad
 - B heling
 - C veelvoorkomende criminaliteit
 - D witteboordencriminaliteit

tekst 15

Veiligheidsbeleving in Berkelland

Voelt u zich 's avonds wel eens onveilig op straat of heeft u wel eens nagedacht over wat er gebeurt als er brand ontstaat in uw woning? De vier gemeenten in Achterhoek Oost hebben in samenwerking met de politie opdracht gegeven voor een onderzoek naar gevoelens van onveiligheid bij haar inwoners.

naar: gemeenteberkelland.nl van januari 2018

Lees tekst 15.

- 1p 20 Criminaliteit heeft twee soorten gevolgen: materiële en immateriële.
→ Naar welke gevolgen van criminaliteit doen de gemeenten in Achterhoek Oost onderzoek? Leg je antwoord uit.

tekst 16

Inzetten van lokfiets leidt tot flinke daling fietsendiefstallen

Het inzetten van lokfietsen tegen fietsendiefstal blijkt goed te werken. In plaatsen waar lokfietsen worden ingezet, daalt het aantal diefstallen met de helft.

Lokfietsen zijn normale fietsen die zijn uitgerust met een gps-volgsysteem. De politie stalt deze fietsen vaak op plaatsen waar veel fietsen worden gestolen, in een poging om veelplegers en professionele fietsendieven op te pakken.

De politie bepaalt uiteindelijk de timing om in te grijpen. Soms laten zij bewust een dief even lopen zodat ook de heler opgepakt kan worden.

naar: www.rtlnieuws.nl van 23 januari 2018

Lees tekst 16.

- 2p 21 Hieronder volgen zes soorten beleid.
- 1 opsporingsbeleid
 - 2 vervolgingsbeleid
 - 3 gevangenisbeleid
 - 4 jeugdbeleid
 - 5 preventief beleid
 - 6 repressief beleid
- Welke twee soorten overheidsbeleid zijn van toepassing op de tekst?
Schrijf de juiste nummers op.

tekst 17

Aftapwet

De veelbesproken 'aftapwet' waarmee de inlichtingendiensten ruimere toegang krijgen tot de kabel is nu een feit. De Eerste Kamer stemde er dinsdag mee in. Het maakt het voor de AIVD¹⁾ en MIVD²⁾ straks mogelijk om grote hoeveelheden internetverkeer via de kabel af te tappen.

noot 1 AIVD = Algemene Inlichtingen- en VeiligheidsDienst

noot 2 MIVD = Militaire Inlichtingen- en VeiligheidsDienst

naar: Noordhollands Dagblad van 12 juli 2017

Lees tekst 17.

- 2p **22** Voor en na het aannemen van de wet uit tekst 17 is lang gesproken of het wel wenselijk was extra bevoegdheden aan de inlichtingendiensten te geven. Voor- en tegenstanders van de wet verwezen naar het dilemma van de rechtsstaat.

→ Welk dilemma is dit?

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

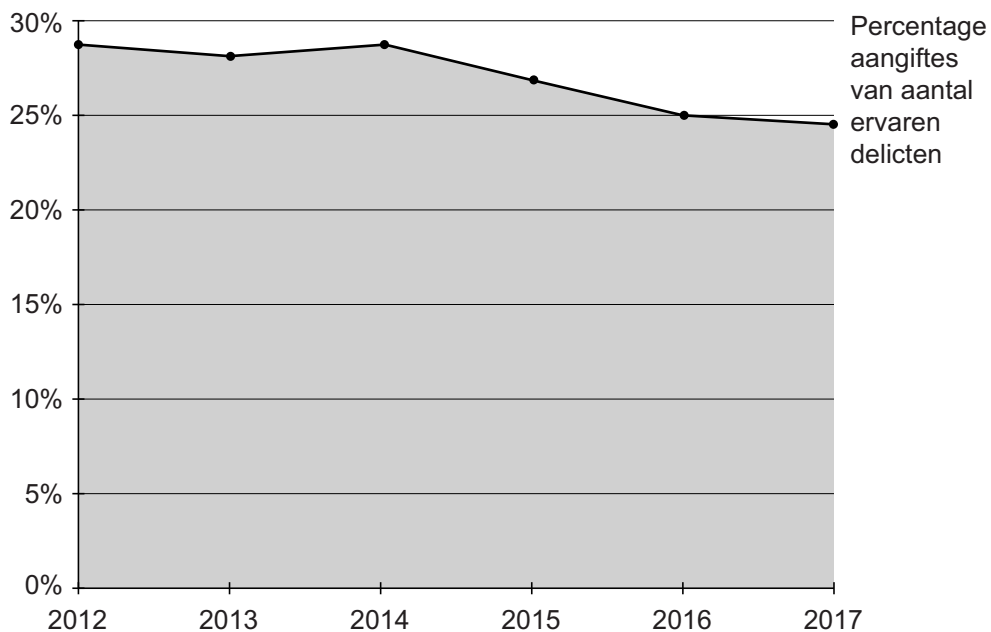
Het dilemma tussen ... en ...

tekst 18

Steeds minder slachtoffers criminaliteit doen aangifte: 'Ik ga er liever zelf op af'

Het aantal woninginbraken, geweldsdelicten en diefstallen nam in 2017 opnieuw af, maar de bereidheid om daar aangifte van te doen blijft heel laag. Afgelopen jaar zei maar een kwart van de gedupeerden daadwerkelijk aangifte te hebben gedaan. Ondernemer Roel Mulder herkent dat: "Ik begin er niet meer aan, er gebeurt toch niets mee." Dus doet de ondernemer geen aangifte meer. Het heeft toch geen zin, vindt hij. "Ik ga er liever zelf op af, want een ander doet het niet meer voor me."

grafiek

naar: www.rtlnieuws.nl van 1 maart 2018

Lees tekst 18 en bekijk de grafiek.

- 1p 23 Welk soort onderzoek ligt aan de basis van de cijfers uit de grafiek?
- A daderonderzoek
 - B onderzoek op basis van politiestatistieken
 - C onderzoek van de Nationale ombudsman
 - D slachtofferonderzoek

tekst 19

30 jaar cel en tbs

Een ontsnapte tbs'er die vorig jaar in Arnhem twee mensen doodstak, is veroordeeld tot 30 jaar cel en tbs met dwangverpleging. De 48-jarige R. de L. keerde niet terug naar de tbs-kliniek waar hij werd behandeld. Hij kampte al jaren met problemen die hij verborgen hield voor zijn behandelaars.

De rechtbank wil net als de officier van justitie niet dat de man ooit weer zonder behandeling op vrije voeten kan komen. Omdat de kans bestaat dat de man bij levenslang zonder behandeling door een toetsingscommissie na 25 jaar wordt vrijgelaten, koos de rechter voor een straf van 30 jaar in combinatie met tbs.

naar: www.nos.nl van 14 februari 2018

Lees tekst 19.

- 2p 24 Hieronder volgen vier uitspraken naar aanleiding van tekst 19.
- 1 De veroordeelde weet nog niet hoe lang de tbs gaat duren.
 - 2 De veroordeelde kan nog in hoger beroep.
 - 3 Een doel van de rechter bij deze straf is het beveiligen van de maatschappij en burgers.
 - 4 De rechter heeft een hoofdstraf en een bijkomende straf opgelegd.
- Geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- 1 = ...
 - 2 = ...
 - 3 = ...
 - 4 = ...

Zie tekst 19.

- 2p 25 Er is veel onderzoek gedaan om crimineel gedrag te verklaren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten verklaringen:
- 1 individuele verklaringen van crimineel gedrag
 - 2 maatschappelijke verklaringen van crimineel gedrag
- Noem **drie individuele** verklaringen van crimineel gedrag die van toepassing kunnen zijn op de veroordeelde uit tekst 19.

afbeelding 4

de Hoge Raad

bron: www.bvcm.nl van januari 2018

- 2p 26 Op de afbeelding zie je het oude gebouw van de Hoge Raad. De Hoge Raad speelt een belangrijke rol in het Nederlandse rechtssysteem en wetgeving.
- Noem de twee taken van de Hoge Raad die passen in het Nederlandse rechtssysteem en de wetgeving.

tekst 20

Voor de justitie zijn er twee soorten burgers: de beklaagden en de onderhandelaars

Allerlei bedrijven en ook rijke mensen hoeven in Nederland niet voor de rechter te verschijnen, maar mogen met het openbaar ministerie onderhandelen over hun straf. Dat is pure ...

naar: sywynia.nl 12 september 2018

- 1p 27 Welk begrip moet op de puntjes in tekst 20 worden ingevuld?
- A heling
 - B klassenjustitie
 - C rechtszekerheid
 - D recidive

tekst 21

Steekpartij was ...

De rechtbank heeft besloten een verdachte niet meer te vervolgen. Hij werd verdacht van een poging tot doodslag. De verdachte zou het slachtoffer hebben gestoken of geslagen en daar is ook voldoende bewijs voor, vindt de rechtbank. Maar tijdens de rechtszaak bleek dat de verdachte zélf met een vuurwapen werd bedreigd door het slachtoffer. De rechter vond dat er sprake was van ...

naar: regiopurmerend.nl van 27 februari 2018

- 1p 28 Welk begrip moet twee keer op de puntjes in tekst 21 worden ingevuld?
- A eigenrichting
 - B noodweer
 - C ontoerekeningsvatbaarheid
 - D overmacht

tekst 22

Rechten van verdachten

De minister voor Rechtsbescherming wil dat verdachten van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven aanwezig zijn in de rechtszaal als het slachtoffer gebruik maakt van het spreekrecht. De inzet van de minister voor slachtoffers valt te prijzen maar die mag de rechtsbescherming van verdachten niet beperken.

bron: NRC 27 februari 2018

- 2p 29 Advocaat Gerard Spong vindt dit in strijd met een bepaald recht van de verdachten.
- Welk recht van de verdachte is dat? Leg uit waarom dat botst met het spreekrecht van het slachtoffer.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- Het recht van de verdachte is ... en het spreekrecht kan daarmee botsen omdat ...

tekst 23

'Ontroerende documentaire'

Zijn documentaire ging in première, hij kreeg een jeugdlintje en hij hield een praatje voor honderden mensen. Het was een 'druk en leuk' jaar voor de 12-jarige Mohammed Mkadmi uit Leiden.

Mohammed dacht dat hij als Marokkaan niets anders kon worden dan een crimineel. "Je krijgt niet veel positieve hoop als je in de media steeds hoort over Marokkanen en criminaliteit", zegt Mo. Ook al kent hij zelf geen Marokkaanse criminelen, toch dacht hij het.

naar: www.leidschdagblad.nl van 27 december 2017

Lees tekst 23.

- 1p 30 Mohammeds beeld over Marokkanen is negatief gevormd door de media, zegt hij. Media kunnen bepaalde opvattingen over oorzaken van criminaliteit en kenmerken van criminelen versterken. Hoe heet dit verschijnsel?
- A fraude
 - B klassenjustitie
 - C stereotypering
 - D veroordeling